

RETNINGSLINJER FOR SAMTALEPROSESS I FYLKESNEMNDENE

1. Tilbud om samtaleprosess

Fylkesnemnda skal på ethvert trinn av saken vurdere å gi sakens parter tilbud om samtaleprosess, med mindre hensynet til barnets beste eller sakens karakter taler imot igangsetting av en samtaleprosess.

2. Formål med samtaleprosess

Igangsetting av en samtaleprosess kan ha til formål å:

- bringe partene sammen for kartlegging av faktiske forhold og/eller konflikttemaer,
- bedre partenes kommunikasjon og øke deres forståelse,
- legge til rette for enighet om en midlertidig ordning og
- legge til rette for hel eller delvis løsning av saken til barnets beste.

3. Frivillighet

Igangsetting av samtaleprosess krever samtykke fra samtlige parter i saken. En part som har gitt samtykke til å delta i samtaleprosess, kan trekke sitt samtykke på ethvert trinn i prosessen. En part som har samtykket til samtaleprosess, kan reservere seg mot å delta i samtalemøter. Prosessfullmektigen til en part som har reservert seg mot å delta i samtalemøter, har møteplikt.

Saksforberedende nemndsleder avklarer hvorvidt partene samtykker til samtaleprosess. Det skal i denne forbindelse fortrinnsvis avholdes et planmøte med partenes prosessfullmektiger, hvor partenes syn på spørsmålet klarlegges.

4. Sakstyper

Fylkesnemnda kan gi partene tilbud om samtaleprosess i alle saker etter barnevernloven, med mindre hensyn som nevnt i Retningslinjene punkt 1 taler imot. Det tilbys ikke samtaleprosess i klagesaker etter barnevernloven § 7-23.

Ved foreliggende samtykke til samtaleprosess, skal den nemndsleder som eventuelt skal gjennomføre samtaleprosessen straks ta stilling til om samtaleprosess skal igangsettes.

Beslutning om igangsetting av samtaleprosess kan omgjøres av nemndsleder.

5. Forholdet til barnevernlovens frist for gjennomføring av forhandlingsmøte

Samtaleprosess kan gjennomføres selv om det kan føre til at det ikke er mulig å holde forhandlingsmøte innen fire uker etter at fylkesnemnda mottok saken. Bestemmelsen i barnevernloven § 7-14, om når forhandlingsmøte skal holdes, er ikke til hinder for dette.

Dersom gjennomført samtaleprosess ikke fører til avslutning av saken, skal forhandlingsmøte avholdes så snart som mulig.

6. Samtalemøte

6.1 Når samtalemøte skal holdes

Samtalemøte skal holdes så snart som mulig etter at partenes samtykke foreligger.

6.2 Deltakere

Deltakere i samtalemøtet er partene og deres prosessfullmektiger, eventuelt sakkyndig oppnevnt av fylkesnemnda samt eventuelt barn uten partsrettigheter med tillitsperson barnet har valgt til å være med.

Etter en konkret vurdering kan nemndsleder tillate at andre deltar i møtet, hvis partene begjærer det eller samtykker og nemndsleder finner det ubetenkelig, jf. barnevernloven § 7-16.

6.3 Sakkyndig

Fylkesnemnda kan oppnevne en sakkyndig til å delta i samtalemøtet. Den sakkyndige skal bistå i samtalen med partene.

Godtgjørelse til sakkyndig dekkes av staten i henhold til gjeldende satser fastsatt i forskrift nr 1441 av 3. desember 1997 om salær fra det offentlige til advokater m.v. (salærforskriften). Reise- og kostutgifter for sakkyndig dekkes av staten etter gjeldende satser.

6.4 Gjennomføring

Fylkesnemndsleder har ansvaret for gjennomføring av samtalemøtet, eventuelt med bistand fra sakkyndig. Prosessfullmektigene har ikke innledning.

Nemndsleder fører møtebok.

6.5 Midlertidig ordning

Fylkesnemndsleder kan tilby partene flere samtalemøter dersom partene er enige om å prøve ut en ordning i en nærmere fastsatt periode.

Innholdet i en midlertidig ordning protokolleres i møteboken.

Dersom det er oppnevnt sakkyndig, kan fylkesnemnda be den sakkyndige om å observere og veilede partene i perioden fram til nytt samtalemøte.

Midlertidig ordning som ikke vurderes å være til barnets beste, kan ikke prøves ut.

6.6 Barnets rett til å bli hørt

Barn som har partsrettigheter etter barnevernloven § 6-3 annet ledd, skal alltid innkalles til samtalemøte og gis anledning til å delta i samtaleprosessen på lik linje med øvrige parter.

Deltagelse i samtalemøte for barn som ikke har partsrettigheter og som ønsker å delta, avgjøres av fylkesnemndsleder etter en konkret vurdering.

Barn som ikke har partsstatus, og barn som ikke ønsker å delta i samtalemøtet eller som ikke er gitt rett til å delta i møtet, skal gis anledning til å uttale seg før første samtalemøte. Barnevernloven § 6-3 første ledd gjelder. Fylkesnemndsleder avgjør hvordan barnets mening skal innhentes og hva barnet skal uttale seg om.

7. Avslutning av samtaleprosess

7.1 Innledning

Det tas sikte på at saken normalt avklares etter to eller tre samtalemøter.

7.2 Saksbehandlingen hvis enighet oppnås

Dersom partene inngår avtale, kan enten

- a) kommunen trekke begjæringen og saken heves, eller
- b) partene nedlegge felles forslag til vedtak og samtykke til at saken avgjøres av fylkesnemndsleder alene og uten forhandlingsmøte, og saken avgjøres etter reglene i barnevernloven § 7-5 annet ledd og § 7-14 bokstav a.

7.3 Saksbehandlingen hvis enighet ikke oppnås

Dersom saken ikke avsluttes etter samtaleprosess, berammes forhandlingsmøte snarest mulig og saken vil behandles som ordinær sak etter barnevernloven.

Møtebøkene fra samtaleprosessen utgjør en del av sakens dokumenter i den ordinære saken.

For fylkesnemndsleder og sakkyndig som har deltatt i samtaleprosess, gjelder domstolloven kapittel 6 om inhabilitet ved den videre behandling av saken i fylkesnemnda, jf. barnevernloven § 7-6.

8. Taushetsplikt og lukkede dører under samtaleprosess

Barnevernloven § 6-7 om taushetsplikt og barnevernloven § 7-16 om lukkede dører gjelder under samtaleprosess.

9. Forsøksperiode og forsøksnemnder

Tilbud om samtaleprosess i fylkesnemndene er en forsøksordning hjemlet i barnevernloven § 7-25. Forsøksordningen gjelder i en forsøksperiode på to år regnet fra departementets samtykke til igangsettelse, den 15. mai 2016.

Fylkesnemnda i Oslo og Akershus, Fylkesnemnda i Trøndelag, Fylkesnemnda i Hordaland og Sogn og Fjordane, Fylkesnemnda i Rogaland og Fylkesnemnda i Møre og Romsdal, er de fylkesnemndene som tilbyr samtaleprosess i forsøksperioden.

* * *

MERKNADER TIL RETNINGSLINJER FOR SAMTALEPROSESS I FYLKESNEMNDENE

1. Tilbud om samtaleprosess

Tilbud om samtaleprosess bør i utgangspunktet tilbys i alle barnevernssaker som fylkesnemnda mottar. Det må imidlertid gjøres en vurdering av sakens egnethet for en slik prosess. Prosessfullmektigene vil kunne bidra til å belyse forhold av betydning for fylkesnemndas vurdering, og det er mest hensiktsmessig at spørsmålet er tema i planmøte med prosessfullmektigene. Dersom det er klart at hensynet til barnet eller sakens karakter taler mot å gi tilbud om samtaleprosess, skal tilbud ikke gis.

Klagesaker etter barnevernloven § 7-23 er ikke omfattet av ordningen med samtaleprosess, ettersom vedtak i slike saker skal foreligge innen én uke etter at fylkesnemnda mottok saken.

I ordinære saker etter barnevernloven vil fylkesnemnda normalt sende ut informasjon om samtaleprosess til partene samtidig med pålegg om tilsvare. Deretter tas spørsmålet om samtaleprosess fortrinnsvis opp i et etterfølgende planmøte, som vanligvis berammes til rett etter fristen for tilsvare.

Det bemerkes at det i utgangspunktet ikke er noe til hinder for at partene samtykker til samtaleprosess i ordinært forhandlingsmøte, og at nemndsleder igangsetter samtaleprosess da. Det må i en slik situasjon være gjenstand for en konkret vurdering om samme nemnd skal gjennomføre samtaleprosessen, eller om saken skal utsettes og settes med ny nemnd.

Samtaleprosessordningen er ikke til hinder for at det legges til rette for uformelle samtaler mellom partene i tilknytning til et forhandlingsmøte, slik det gjøres i dag. Det er opptil partene, og nemndsleder, hvorvidt saken formelt sett skal overføres til samtaleprosess.

2. Formål med samtaleprosess

Samtaleprosessordningen vil kunne bidra til å bedre forståelsen og kommunikasjonen mellom partene, som igjen kan bidra til å redusere konfliktnivået mellom dem og legge grunnlag for videre samarbeid mellom dem om barnet.

Samtaleprosessordningen er ikke ment å utelukkende ha fokus på fremforhandling av løsninger. Samtaleprosess kan også være en god måte å få klarlagt partenes synspunkter på, slik at en får identifisert reell uenighet. Dette kan gi grunnlag for enighet om enkelte temaer og/eller avgrensning av tvistetemaer, samt bidra til avklaring av omfanget av bevisførselen ved videre behandling som ordinær sak for fylkesnemnda.

Fokus ved samtaleprosessen skal være hvilken fremtidig ordning som er til barnets beste. Detaljer i historikken skal i mindre grad trekkes frem.

Med samtaleprosessordningen legges det også til rette for at partene gis mulighet til å arbeide seg fram til en løsning av saken, med bistand fra en fylkesnemndsleder og eventuelt i tillegg en oppnevnt sakkyndig. Det skal legges til rette for at partene kan prøve ut en midlertidig ordning der de ønsker det, og hensynet til barnet ikke er til hinder for utprøving av en slik ordning.

3. Frivillighet

Det er en forutsetning at samtlige parter samtykker til igangsetting av samtaleprosess. En slik prosess vil neppe være egnet dersom partene ikke er positive til å forsøke samtaleprosess. En part må derfor på ethvert trinn i prosessen stå fritt til å trekke sitt samtykke. Saken vil da bli overført til ordinær behandling i fylkesnemnda.

Formålet med samtaleprosess tilsier at partene deltar i samtalemøte, men parter har ingen plikt til å møte. I sak med flere private parter, bør ikke en part som velger å ikke møte på denne måten kunne hindre igangsettelse av samtaleprosess for øvrige parter – for eksempel en far med foreldreansvar men som ikke har tatt aktiv del i omsorgen for barnet. En part kan derfor reservere seg fra å delta, men vedkommendes prosessfullmektig har møteplikt.

I planmøtet, som normalt avholdes like etter utløpet av tilsvarsfristen, deltar nemndsleder og prosessfullmektigene. I dette møtet vil en få avklart om samtaleprosess ønskes utprøvd av partene.

4. Sakstyper

Det følger av punkt 1 ovenfor at det må vurderes om saken er egnet for samtaleprosess. Det er den nemndsleder som eventuelt skal gjennomføre samtaleprosess, som tar endelig stilling til behandlingsform.

Når det gjelder ordinære saker etter barnevernloven, anses enkelte sakstyper i utgangspunktet mer egnet enn andre. Nedenfor følger en gjennomgang av sakstyper med vurdering av egnethet ut fra sakens art på et mer generelt grunnlag.

§ 4-4: Hjelpetiltak for barn og barnefamilier

Bestemmelsen er nylig endret fra å omfatte pålegg om tilsyn og barnehageplass til et bredt spekter av ulike hjelpetiltak. På dette trinnet av saken vil barnet saken gjelder som regel fortsatt bo hjemme. Motivasjonen til å finne en løsning og til å unngå en omsorgsovertakelse vil sannsynligvis være stor hos partene. Dette er derfor en sakstype som vil kunne være særlig aktuell for et forsøk med samtaleprosess.

§ 4-8: Forbud mot flytting av barn, eller vedtak om omsorgsovertakelse, når barnet bor utenfor hjemmet

Dette er en bestemmelse som gjelder tilfeller hvor barnet allerede er plassert utenfor hjemmet. Enten barnet skal tilbakeføres til hjemmet etter tre måneders fristen, eller at saken blir fremmet med forslag om omsorgsovertakelse, angår disse sakene ofte familier som i utgangspunktet har ønsket å samarbeide med barneverntjenesten (frivillig plassering).

Sakene kan derfor egne seg godt for en samtaleprosess.

§ 4-8 andre ledd: Omsorgsovertakelse av nyfødt barn som ikke har flyttet hjem til foreldrene

Denne sakstypen er som regel blitt innledet med en akutt plassering, ofte med en påfølgende klagebehandling. Sakens alvorlige karakter tilsier at det mer unntaksvis vil være aktuelt eller ønskelig med en samtaleprosess.

§ 4-12: Vedtak om å overta omsorgen for et barn

Dette er den mest vanlige sakstypen fylkesnemnda behandler. Her vil sakens karakter og om den konkret vil egne seg være avgjørende.

§ 4-19: Samværsrett

Disse sakene behandles gjennomgående første gang sammen med saken om omsorgsovertakelse, men kommer også som separate saker i tilknytning til hovedsaken, for eksempel for forelder uten del i foreldreansvaret. Samværsaker kommer ellers inn som egne endringssaker eller sammen med krav om tilbakeføring. Disse sakene kan etter en konkret vurdering egne seg godt for en samtaleprosess.

§ 4-20: Fratakelse av foreldreansvar. Adopsjon.

Disse saken har en karakter og alvorlighetsgrad som i utgangspunktet tilsier at de er mindre egnet for samtaleprosess, men de kan etter en konkret vurdering likevel anses som egnet.

§ 4-21: Oppheving av vedtak om omsorgsovertakelse

Disse sakene kan etter forholdene egne seg godt for en samtaleprosess. Barnets omsorg er ivaretatt ved saksanlegget og omsorgshistorikken er kjent. Tematikken er hvorvidt det har skjedd endringer i barnets eller foreldrenes situasjon som tilsier at en annen løsning vil være til barnets beste.

§ 4-24: Plassering og tilbakehold i institusjon uten eget samtykke

Dette er saker som etter sin art kan være vel egnet for samtaleprosess. Her er barnet selv alltid part i saken.

§ 4-29: Midlertidig plassering i institusjon uten samtykke ved fare for menneskehandel

Disse sakene er lite egnet på grunn av språkvansker og manglende systemforståelse hos den ungdommen det gjelder. Barnet vil alltid selv være part.

5. Forholdet til barnevernlovens frist for gjennomføring av forhandlingsmøte

Etter barnevernloven § 7-14 første ledd annet punktum skal forhandlingsmøte holdes snarest, og hvis mulig innen fire uker etter at fylkesnemnda mottok saken. Formålet med bestemmelsen er å sikre en rask saksbehandling av hensyn til behovet for avklaring av barnets og familiens situasjon. Når partene har samtykket til en annen type behandling av

saken gjennom samtaleprosess og saken er funnet egnet, herunder at en slik prosess ikke går på tvers av hensynet til barnet, vurderes ikke fristen i § 7-14 å være til hinder for slik behandlingsform. Det bemerkes her at fristen ikke er absolutt, jf. ordlyden «hvis mulig».

Før det tilbys samtaleprosess, skal partene orienteres om mulige konsekvenser for saksbehandlingstiden.

6. Samtalemøte

Når skal samtalemøte holdes

Samtalemøte skal holdes så snart som mulig etter at partenes samtykke foreligger. Det forutsettes at samtalemøte kan avholdes noe tidligere enn ordinært forhandlingsmøte, ettersom det er mindre omfattende saksforberedelse og kortere møter.

Deltakere

Til selve samtalemøtet kalles følgende inn:

Partene
Prosessfullmektigene
Eventuelt barn uten partsrettigheter
Eventuelt sakkyndig

Etter en konkret vurdering kan nemndsleder tillate at andre deltar i møtet, som for eksempel tillitsperson for barnet, kontaktlærer, støttekontakt, aktivitetsleder, behandler, representant fra aktuell institusjon o.l. Disse personene kan fungere som støtte for foreldre/barn, eller bidra med informasjon som kan være avgjørende for å komme fram til en løsning i saken.

Sakkyndig

Nemndsleder kan oppnevne sakkyndig etter tvisteloven § 25-2, jf. barnevernloven § 7-17.

Partene vil i planmøtet normalt gis anledning til å uttale seg til spørsmålet om sakkyndig skal oppnevnes, og hvem som skal benyttes som sakkyndig. Ved uenighet om sakkyndig skal oppnevnes, og hvem som skal være sakkyndig, er det nemndsleder som avgjør dette spørsmålet.

Det avgrenses mot tradisjonelt sakkyndig utredningsarbeid. Den sakkyndiges rolle er å bistå i samtalen med partene, samt eventuelt observere og veilede partene ved utprøving av midlertidige ordninger. Den sakkyndige kan også få i oppgave å snakke med barnet og partene i forkant av samtalemøtet.

En sakkyndig kan for eksempel bidra med nye perspektiver på hva som er viktig i saken, og hva som skal til for å løse opp i en fastlåst kommunikasjon.

Hver forsøksnemnd bør knytte til seg et begrenset antall sakkyndige som vurderes som egnet for samtaleprosess.

Godtgjørelse til sakkyndig, samt reise- og kostutgifter, dekkes av staten i henhold til gjeldende satser. Dette avviker fra ordinære saker, hvor kommunen dekker kostnadene for bruk av sakkyndig.

Gjennomføring

Det er partene i saken som er hovedaktørene i samtaleprosessen. Partenes prosessfullmektiger skal ha en mer tilbaketrukket rolle, men skal kunne bistå partene ved behov.

Nemndsleder styrer prosessen, med bistand fra eventuelt oppnevnt sakkyndig.

Hensiktsmessig gjennomføring av samtalene er gjenstand for en konkret vurdering i den enkelte sak.

Det føres møtebok på vanlig måte.

Midlertidig ordning

Det kan gjennomføres flere samtalemøter dersom det er hensiktsmessig for å prøve ut en midlertidig ordning.

Dersom sakkyndig er oppnevnt for deltagelse i første samtalemøte, kan fylkesnemnda be den sakkyndige observere og veilede partene ved utprøving av den midlertidige ordningen. Der det er behov for det, kan fylkesnemnda oppnevne en sakkyndig etter første samtalemøte og gi denne slike oppgaver fram til neste samtalemøte.

Der fylkesnemndsleder etter en konkret vurdering kommer til at utprøving av en midlertidig ordning ikke er til barnets beste, kan midlertidig ordning ikke prøves eller forlenges.

Barnets rett til å bli hørt

Hva som vil være til barnets beste, skal være et grunnleggende hensyn ved alle avgjørelser som berører barn. Prinsippet er seneste nedfelt i Grunnloven § 104 annet ledd. En barnets-beste-vurdering vil være sammensatt, men et viktig moment er hva barnet selv mener. I henhold til barnevernloven § 6-3 skal barn over 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, informeres og høres i saker som berører barnet.

Samtaleprosess er en mer uformell og skånsom form for prosess enn ordinært forhandlingsmøte. Prosessen gir derfor anledning til å høre barn på andre måter enn ved tradisjonelle forhandlingssaker.

Det er nemndsleders ansvar at samtaleprosessen tilrettelegges på en slik måte at barnets mening kommer klart frem. Fylkesnemndsleder avgjør hvordan barnets mening skal innhentes og hva barnet skal uttale seg om. Dette vil bero på en konkret vurdering, hvor barnets alder og modenhet er sentrale moment.

Barn med partsrettigheter etter barnevernloven § 6-3 annet ledd, skal alltid innkalles til samtalemøtet og gis anledning til å delta i prosessen på lik linje med øvrige parter. Barnet har i slike tilfeller oppnevnt egen prosessfullmektig.

Barn som ikke har partsrettigheter, men som ønsker å formidle sin mening i møtet, skal få anledning til dette. Et alternativ er at barnet gis anledning til å delta i møtet, eventuelt i følge med en støtteperson. Et annet alternativ er at barnet snakker med nemndsleder og/eller den sakkyndige, og at barnets mening refereres til partene i møtet. Barnet bør også i slike tilfeller få anledning til å ha med seg en støtteperson ved samtalen. Nok et annet alternativ, er at barnet får oppnevnt en talsperson som snakker med barnet i forkant av samtalemøtet.

7. Avslutning av samtaleprosess

Det tas sikte på at saken normalt avklares etter to eller tre samtalemøter.

Et mulig utfall av samtaleprosessen er at partene inngår avtale og at begjæringen trekkes. Nemndsleder skriver i møteboken at partene har inngått avtale og at begjæringen er trukket, og saken blir deretter å heve fra videre behandling i nemnda.

Et annet mulig utfall er at partene nedlegger felles forslag til vedtak, og samtykker i at saken avgjøres av nemndsleder alene og uten forhandlingsmøte. Nemndsleder treffer deretter vedtak etter reglene om forenklet behandling, jf. barnevernloven § 7-5 annet ledd og § 7-14 bokstav a.

Dersom partene ikke blir enige, vil saken følge de vanlige saksbehandlingsreglene. Møtebøkene fra samtaleprosessen utgjør en del av sakens dokumenter i den ordinære saken, og opplysninger om faktiske forhold som er framkommet under samtalemøtet følger de alminnelige reglene om bevis.

Det må videre avklares om noen av partene mener at forhandlingsmøtet må settes med ny nemndsleder og ny fagkyndig (habilitetsvurdering). Eventuelle innsigelser mot nemndsleders eller den sakkyndiges habilitet skal i utgangspunktet framsettes i forbindelse med avslutning av samtaleprosessen.

Problemstillingen knyttet til habilitet er lik den som oppstår i saker etter barneloven hvor det forsøkes mekling, men hvor saken går til hovedforhandling. Dommerens habilitet vurderes etter de alminnelige skjønsmessige reglene i domstolloven § 108. Fylkesnemndsutvalget i NOU 2005:9 la til grunn at dette også må bli løsningen for nemndsleder som har deltatt i samtaler mellom partene under saksforberedelsen, og for en sakkyndig som har bistått under samtaleprosessen. Etter barnevernloven § 7-6 får domstolloven kapittel 6 anvendelse i slike tilfeller.

En sakkyndig, som er oppnevnt til å bistå partene i en prøveperiode der en midlertidig ordning prøves ut, vil normalt være inhabil til å delta som nemndsmedlem. Vedkommendes

hjelperrolle ved den midlertidige ordningen medfører normalt en særlig omstendighet som er egnet til å svekke tillitten til den fagkyndiges uhildethet.

Sakkyndig som har bistått partene i prøveperioden bør som hovedregel heller ikke oppnevnes som sakkyndig i hovedsaken. Det kan imidlertid gjøres unntak der samtlige parter ønsker vedkommende oppnevnt som sakkyndig, og den sakkyndige og nemndsleder finner dette ubetenkelig.

Nemndsleders habilitet vil avhenge av aktivitet og uttalelser under samtaleprosessen.

8. Taushetsplikt og lukkede dører under samtaleprosess

De alminnelige reglene om taushetsplikt gjelder, jf. barnevernloven § 6-7 jf. forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for fylkesnemnda har taushetsplikt etter forvaltningsloven.

Alle tilstedeværende i møtet har taushetsplikt og referatforbud med mindre nemnda bestemmer noe annet, jf. § 7-16 siste ledd. Dette gjelder også personer nemnda har tillatt å delta etter § 7-16 tredje ledd (for eksempel tillitsperson for barnet, kontaktlærer, støttekontakt, aktivitetsleder, behandler og representant fra aktuell institusjon). Andre personer som er tillatt å delta i møtet etter § 7-16 tredje ledd, bør undertegne en taushetserklæring.

Taushetsplikten er ikke i seg selv til hinder for at opplysningene brukes som bevis i ordinær sak etter barnevernloven. Dette må avgjøres etter de alminnelige reglene om bevis.

9. Forsøksperiode og forsøksnemnder

Det er satt en forsøksperiode på to år for å gi tid til å vinne erfaring med samtaleprosessordningen. Det bør gjennomføres en evaluering av ordningen våren 2018.

Forsøksnemndene er utpekt av direktøren for Sentralenheten for fylkesnemndene, og er blant annet valgt på bakgrunn av størrelse, for å sikre tilfang av egnede saker, samt på bakgrunn av en viss geografisk spredning. Én mindre nemnd er med i forsøksprosjektet, for å vinne erfaring med hvordan ordningen fungerer i mindre enheter hvis det blir aktuelt å innføre ordningen i alle landets fylkesnemnder etter at forsøksperioden er avsluttet.

Det utelukkes ikke at andre fylkesnemnder kan delta i prosjektet etter hvert.